

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. VII. An Metropolitica & Patriarchica dignitates cum earundem juribus in Christum, vel in Apostolicam faltem à Christo immediatè promanantem auctoritatem, ceu suum principium reducendæ sint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

De Apost. erga SS. Canones potestate. 547

Metropolitanorum terminos, nec non Diœceseon & Patriarchatum limites indebet statui ex politici regiminis formâ. Et licet hæc aliquam illi viam (uti constat ex *num. 3.*) præstruxisset quoad materialem duntaxat finium ejusmodi descriptionem, ista tamen in Ecclesiastici regiminis constituendis sphæris, ac juribus seu Paræcialibus, seu Episcopalibus, seu Metropolitanis, seu Patriarchalibus, ex alio quopiam principio definita erat. Videtur equidem Elliesius varijs in locis, seu paragaphis *præsentis Dissert.* Metropolitanarum seu Patriarchalium dignitatū institutiones una cum corundem differentijs ac prærogativis, reducere in antiquas Ecclesiarum consuetudines, ad tipulante etiam sexto *Can.* Niceni *Councilij*, quo decernitur, antiquam servandam esse consuetudinem per *Egyptum*, *Libyam* & *Pentapolim*, ut *Alexandrinus Episcopus* horum omnium habeat potestatem.

41. Nihilominus de hac ipsa consuetudine disquirere licet, quænam fuerit primæva ejus origo: siquidem ad consuetudinem publici juris vires obtinenter introducendam, ex jure tam Civili, quam Canonico requiratur publicæ auctoritatis consensus vel expressus ac personalis, seu tacitus & juridicus. Ex *Can. final.* de *Consuet.* & *leg. De quibus.* f. *De leg.* Unde quælibet oboritur, quanam fuerit, non politica utique, sed Ecclesiastica auctoritas, per quam subsisteret iurium ac limitum Metropolitanorum, Patriarchaliumque origo ac præscriptio? Ipsemet namque Elliesius post medium *præsentis §. 12.* Jus Metropolitanæ super Provincia fuit limitibus inspectionis redditum in *34. Canonem Apostolorum.* Quomodo igitur istud jus in consuetudinem potius, ceu primævam sui originem, quam in auctoritatem Apostolicam reducere fas erit? Quâ enim veritatis specie dicere licet, in primitiva Ecclesiâ Episcopos civitatis secundum statum Politicum Metropolitanis præpositos sponte ac citra maiorem sibi assistentem auctoritatem, sibi episcopis arrogare aliquam simplici Episcopali jurisdictione superiorem, supra ceteros Episcopos Provinciæ præminentiam? Quomodo ex ratione credere fas est, Episcopos in tanto numero, quantus est in qualibet seu Provincia, seu amplissima etiam Antiocheni, vel Alexandrinî Patriarchatus Diœcesi, absque majoris autoritatis interventu, se ipsos sponte ac liberè subjecisse tum Metropolitanum, tum unâ cum ipsis, Patriarcharum illorum jurisdictioni? Quomodo ejusmodi Hierarchica Episcopaliū jurisdictionem erga Metropolitanas, atque horum erga Exarchos seu Patriarchas subordinatio, vel ex aliquorum ambitione, vel ex præcilio ad Politici Imperij fines respectu, absque supereminentiori quopiam auctoritate statui valuerit? Hanc igitur supereminentiorem auctoritatem Hierarchicam, jurisdictionem, seu Episcopaliū, seu Metropolitanum, seu Patriarchatum, seu Christi in terris vicariæ coordinationis principium & originem mox inquiremus.

§. VII.

An Metropolitanâ & Patriarchicâ dignitates cum earundem iuribus in Christum, vel in Apostolicam saltem à Christo immunitate promanantem auctoritatem, seu suum principium reducendæ sint?

Primo. Cùm Ecclesiastica Hierarchia, sc. cùndum faciosanctum Tridentinum Concilium *sess. 23. Can. 6.* Divinâ ordinatione sit instituta, videtur conseqens, gradus quoque Metropolitanarum atque Patriarcharum, ex quibus unâ & Papatus præeminentia, Episcopalique jurisdictione redintegratur Hierarchicus Ecclesia status, subtiliter ex Christi Domini institutione.

Verum distingue oportet in Ecclesiâ duplex genus Hierarchicum, quorum alterum complectitur Ordinum Sacramentalium divinitus constitutum subordinationem: in quo genere non est distinctio similicis Episcopi, ac Metropolitani, seu Patriarchæ, in d. ipsius etiam Papæ, cùm in omnibus ipsis sit unus species, idemque character Episcopalis Ordinis, nec adeò gradus illi inter se constituant ordinum Sacramentalium Hierarchiam, nisi quatenus cum Sacerdotijs ac Diaconati, aliorumque Altaris Ministeriorum ordinibus conferuntur: atque de hoc Hierarchia genere loquitur *præcitus Canon Tridentinus*, dum eam decernit Divinâ institutam ordinationem. Alterum proinde Hierarchicum genus in sancta Christi Ecclesia importat jurisdictionis Ecclesiastica coordinationem, cuius Caput noscitur esse Papatus, Divino institutus jure, cui subordinantur gradus tum Patriarchalis, tum Metropolitanæ dignitatum, ut simplicis etiam Episcopatum jurisdictionis: qui gradus tum quod Diœceseon ac Provinciatum, districtumque Episcopaliū limites, tum quod speciales prærogativas (in quibus Patriarcha Metropolitanus intrâ suam Diœcesin constitutus, & Metropolita Episcopis suâ Provinciâ contentis, non honore duntaxat, sed etiam jurisdictionis potestate præficit, ac præmet) nequaquam sunt juris Divini à Christo immunitate lantici: quamvis mediantibus Apostolis seu Apostolicâ saltem auctoritate, perpetuo S. Ecclesiâ statui annexâ interveniente, in Christum ac ius Divinum sint merito reducendi, unâ cum Hierarchicâ corundem inter se coordinatione; uti mos elucidabitur.

Secundum. Si de Apostolorum personis circa rem præsentem sit sermo, ipsem Elliesius tum in sua *Dissertationis I. præloquio*, tum in *§. 6. fateretur*, Joannem ceteris Episcopis Apostolicâ dignitate superiorem, jam seniorem videri aliquam Ecclesiarum Asia constituisse formam, perinde ac ceteri quoque Apostoli fuerant Episcopis à semet constitutis superiores. Esto igitur, Apostolos Ecclesijs a te fundatis, illarumque Episcopis iura quedam peculiaria præ ceteris, & in ceteras minimè concessisse, atque Patriarchatum seu Exarchatum & Provinciarum divisiones

tones non instituisse, attamen ex praeinsti-
nuata Elliesij confessione extat manifestum,
Apostolica saltem auctoritatis omnigeno E-
piscopatu, Metropoliticæque ac Patriarcha-
lis dignitatis gradu superioris potestatem
prævaluisse, ad formam Ecclesiastice Hier-
archia, quoad diversimodas iurisdictionum
Ecclesiasticarum prerogativas instituendam.
Ac quæ Apostolis collectivè sumptis, seu in
unum Oecumenicum Concilium coadunan-
dis, tum singulariter Petro, ejusque aedò suc-
cessori Divinitus est collata Apostolica au-
toritas, ad perpetuum Ecclesia statum nos-
citur ex vi Divinae institutionis propagata,
& indefectibiliter propaganda. Qua ergo
post Apostolos in Ecclesia successo tempo-
rum sunt instituta Patriarchalium & Me-
tropolitarum Sedium, præ simplicibus Epis-
copatum jurisdiccionibus dignitates, meritò
reducuntur in ejusmodi auctoritatem Apo-
stolicam.

45. Tertiù. Cùm Elliesius præsentis *Dissertationis* pag. 63. asseveret, antiquitus jam esse
statutum, ut Episcopi electio confirmaretur
ab Episcopis Provinciæ, præsentim à Metro-
politano, dilquiru, ex quo, nisi Apostolica ad
perpetuum Ecclesia statum vi Divinae ordi-
nationis transfundendæ auctoritate profluere
potuerit hæc Metropolitanæ prærogativa? Ex
quo enim fonte emanavit illud antiqui-
tatis statutum, oportuit, majori Episcopis
in terris pollere auctoritatem, qua antecede-
denter ad Patriarchatum & Metropolitanum
institutionem, non poterat alia esse, nisi
Apostolica. Dum prædictus Author pag. 66.
rursus affimat, Pontifices Romanos ordinan-
dorum per universum Occidentem Episco-
porum, potestatem sibi vindicasse, quo alio,
quam Apostolica auctoritatis jure id facere
potuissent. In hac enim fundatur Pallij quo-
que Archiepiscopalis cum plena in suam Pro-
vinciam potestate concessio, cui eodem El-
liesio fatente, antehac annexa erant Metro-
politica quoque ordinandorum Episcoporum
jura. Quandoquidem Regni Francici Me-
tropolitanorum jura, specie quoad Episcoporum
electorum confirmationem, ipsiusmet
etiam Regis concordatis astipulantibus,
Elliesio ubi *supra* teste, sine translata in Ro-
manum Pontificem: quā fieri hoc potuisset,
nisi ad hujus auctoritatem Apostolicam, Epis-
copali & Metropolitanæ dignitate superiori
habitus fuisse respectus? Quando ipsomet
insuper Elliesio pag. 69. fatente, etiam ante
Concilium Nicenum Metropolitus ex con-
suetudine jus fuerat, Episcopos Provincie
convocandi ad Synodum: unde hoc jus nisi
ex potestate Episcopis ac Metropolitis supe-
riori, adeoque Apostolica, potuerat ortum
habere? Et quia jus Metropoliticæ inspectio-
nis subsistebat ex 34. Apostolorum per Ellie-
sium allegato Canone, quā ratione negare quis
auit, id fundari in auctoritate Apostolica,
tanquam primo loci principio? Cùm præ-
terea secundum Elliesium præsenti §. 13. Me-
tropolitæ olim fuerint ordinati ab Episcopis
comprovincialibus; sed consuetudo postmo-

dum invaluerit, ut confirmarentur Patria-
chis: quā nisi superior e, adeoque Apostolica
in terris reliktæ auctoritate, fieri poterat hu-
jusmodi jus vel dispositio, vel immutatio?
Qualis Apostolica in Oecumenicus Concilio
etiamnum existens auctoritas ab auctore illo
pag. 70. planè adstruitur, dum ait, à Syno-
do Chalcedonensi fuisse illud ius concessionem
Patriarchæ Constantinopolitano, nec non
Præfusi Ierolymitano, ad Patriarchæ erga
Palestinas dignitatem evecta. Cujus prete-
rea Oecumenici Concilio auctoritate Apo-
stolica factum esse, prædictus Parisiensis Do-
ctor pag. 80. asseverat, ut à Synodo Pro-
vincia fuisse esset, recursum habere ad Syno-
dum Diœcesis.

Ad cujus rationis nostræ majorem simili-
tatem pro quanto expende mox deducendam
rationem à priori, ex ipsiusmet Christi verbis
auctoritatem Apostolicam institutam ostendam.
Duplex namque in Ecclesia Christi per
perpetuo ejus statu existit Apostolica au-
toritas. Altera 16. Matth. cap. ad solum Petrum
cum jure successionis directa, consistit in Clivis
Regni Cælorum, indefinita ligandi &
solvendi potestate ipsatis. Altera deinde Matth.
18. Collegio Apostolico quæ Ecclesie repre-
sentativo, sicutque Concilio Oecumenico, re-
gari Christi Apostolicæ auctoritate consti-
nato, per Christum concessa indefinita ligandi
& solvendi potestas nolcitur ex praetentione
Elliesij 12. & 13. S. in pluribus Oecumenicis
Synodis sanxisse varia Metropolitanæ & Pa-
triarchalæ dignitatis jura, quemadmodum
Concilij quoque Nicenæ Canon sextus suâ auctor-
itate Apostolicæ firmavit confuetudinem
præminentiarum Patriarchalium, Exarchi
Alexandrinæ & Antiocheno intra limites ibi
dem delcriptos competentia: quamquam po-
steriores generales Synodi in his postmodum
aliquam vel immutationem, vel restrictionem
fecerint, pluribus præter ea Patriarchalibus
Sedibus erectis. Quis proinde negare vult
Apostolica indefinita Concilio Oecumenico
per Christum concessa ligandi & solvendi au-
toritatem vim inesse, lui ipsius aliquam coiunctio-
nem sub majori, minorive extensione seu
coarctatione faciendi, sicutque tum disticta
simplicium Episcopatum, tum Provincias
Metropolitarum, tum Diœceses Exarchi-
tum seu Patriarchatum, cum quadam inter se
subordinatione, iurium quæ aedò solvendi &
ligandi vel præminentiori sublimitate, vel
depressiore quamlibet subjectione conten-
di? Et quoniam clavum indefinita potestas
Apostolica Matth. 16. Petro, ejusque succe-
soribus promissa, Iohannis 21. fuit collata illa
liter, per Christi ad unicum Petrum prolatæ
verba, *Pascœ oves meas: Pascœ agnos meos, Iacto-*
cum & Episcopi & Archiepiscopi, & Patria-
*rchæ sicut Christi oves seu agni, nolcun-*cti catenus subjecti illi pastorali Oecumeni-*
co muneri, ut consequenter per illam potes-
tatem Apostolicam possint Episcopi Men-
opolitanis, & hi Patriarchis subordinari, al-
tieribus semper gradibus partem aliquam
super subditis, de ligandi & solvendi potes-
*tate.**

De Apost. erga SS. Canones potestate. 549

state maiorem communicando, sicut ad eum Hierarchice subordinationis gradationes intra Ecclesiam decernendo: prout circa ipsam quoque Galliam à Romanis Pontificibus factarum esse, mox ostendetur.

47. Nam quinto. Ipsem Elieus presenti. 5. 10. prohetur, Arelatensem Episcopum in Gallia Sedis Apostolica Vicarium constitutum legi Epist. 5. hujus Pontificis ad Galliae Episcopos, ubi hujus Vicariatus prerogativas etiam videre licet. Cujus Vicariatus iuris latius extendisse videtur Symmachus Papa Epist. 10. ad Epist. Arelat. Eundem Vicariatum in Gallia confirmat Auxanio Vigilius Epist. 8. & Pelagius Epist. 21. Gregorius item Magnus vices suas in Regno Childeberti, usumque Pallij Vigilio Arelatensi concedit lib. 4. Epist. 40. Ac demum Ioannes VIII. suas in Gallia vices Rostago Episcopo Arelatensi comisit. Idem postea titulus Bonifacio Moguntino Episcopo delatus est a Zacharia Papa Epist. 5. Rhemeni insuper Metropolite Primatum sua Dioceles concessit Adrianus I. Epist. 15. ad Tilpinum Rhemensis. Trogoni Metensium Episcopo suum Vicariatum tribuit Sergius, juxta ejusdem Pontificis Epistolam relata Tom. 7. Conciliorum columnad 1799. Ioannes VIII. Vicariatum in Galliae & Germania provincias contulit per litteras ad Episcopos Galliae datas, & relatas Tom. 9. Concil. pag. 221. Denique Gregorius VII. Primate Ecclesie Lugdunensi concessit super quatuor Provincias, juxta litteras adductas Tomo 10. Conciliorum columnad 220. & 221. quam Primate, aut Vicariatus potestatem a Romanis Pontificibus Episcopis Gallicanis concessam, Ellius circa finem dicit. 5. 10. revoeat ad frequentia capita: tum Formatarum tribendarum, tum convocandi Concilij Dioecesani: tum referendi ad Pontificem de majoribus causis, tum cavendi, ut Canones obseruantur, fidelque maneret illibata: superaddito quandoque etiam jure appellationum à Metropolitanorum judicis. En igitur clara inter Galliam argumenta praeminentiarum Ecclesiasticarum in Metropolitanos & Primates collata per auctoritatem Apostolicam Romanorum Pontificum.

DISQUISITIO XI.

Quanta sit Romano Pontifici autoritas erga iura Regia, causas Ecclesiasticas praesertim concernientia?

5. I.

Huius disquisitioni ansam praebent, quæ tertio Declarationis a Clero Gallico Parisijs anno 1682. editæ articulo habentur asserta: Valere scilicet regulas, mores, & instituta à Regno & Ecclesia Gallica recepta. Num enim sub Regni institutis ac moribus, seu regulis hujusmodi intelligenda etiam ex consuetudinibus, ac praetensione Gallie iura, quæ ex Petro Pa-

teano de particularibus seu Regni, seu Ecclesia Gallicana libertatibus; nec non à Petro de Marca de concord. Sacerdotij ac Imperij; ut etiam à Richerio circa Ecclesiasticam & politicam potestatem jaegeri solent, tametsi praetexti Puteani volumen, statim, ac prodit in lucem, fuerit improbatum à Rege Christianissimo simul & Gallicano Clero. Quia vero ipissimus hic liber Regni Gallicani Politicis ut plurimum est in usu, operæ pretium visum est, ejus saltem Summarium limpidos viatorum sanctæ fidei puritatis studiosorum ob oculos ponere, ad effectum, à Christiani orbis partibus accendi periculosisima ejusdem axiomata. Quibus tamen consulto est præmittenda spiritualis ac temporalis potestatis distinctio ab ipsiusmet etiam Jurisconsultis Gallicis per Autorem tract. de libertatibus Ecclesia Gallicana lib. 10. cap. 1. relatis egregie asserta & comprobata.

ARGUMENTA

Caroli Fevret tract. de abusu lib. 1. cap. 7. n. 10. illius duplicitis potestatis discrimen ostendentis & probantis.

Hie igitur Author afferit in hunc finem duhos sequentes Canones. Unus in Cap. Duo sunt. dist. 96. adductus ita se habet: Duo sunt, quibus principaliter hic mundus regitur, autoritas sacra Pontificum, & Regalis potestas. Alter ab eodem citatus Canon ita se habet: Si Imperator Catholicus est, (quod salvâ pace ipsius, dixerimus) filius est, non Praeful Ecclesie. Quod ad Religionem competit, discere ei convenit, non docere: habet privilegia sua potestatis, que administrandis legibus publicis Divinitus consecratus est, ut ejus beneficiis non ingratius contra dispositionem caelestis ordinis nil usurpet. Ad Sacerdotes enim Deus voluit, quæ Ecclesiæ disponenda sunt, pertinere, non ad facultates, quas, si fidèles sunt, Ecclesiæ sue Sacerdotibus voluit esse subjectas .... Imperatores Christiani subdere debent executiones suas Ecclesiasticis, non præserre. Idem omnibus istius distinctionis Canonibus statuitur.

Adducit etiam Fevret ex Can. Quoniam. dist. 10. qui pars est Canonis. Cum ad verum dist. 96. haec verba nonnulli immutata: Sic Deus a. Hibis propriis, & dignitatibus distinctis utriusque potestatis officia discrevit, ut & Christiani Principes pro æterna vita Pontificibus indigerent. & Pontifices pro cursu temporalium imperialibus legibus uterentur. Quatenus spiritualis actio à carnalibus disset incursum; & militans Deo, negotiis non se implicet secularibus: ac vicecum Divina non attingat, qui est temporalibus intentus. Sunt etiam in hac dist. 10. alii Canones hoc pertinentes.

Laudat Justiniani Novell. 6. in proem. unde parva exscribit, sed, omisis illis, quæ clarissim distinctionem designant. Sic autem habet Novellæ 6. prefatio: Maxima quidem in hominibus sunt dona Dei à supernâ collata Clementia, Sacerdotium, & Imperium: illud quidem Divinitus administrans; hoc autem humanis præsident, ac diligenter exhibens: ex uno eodemque principio utramque procedentia humanam exornant ritam.

Aaaa

Ad-